

Sub pecetea tăcerii

Neînțelegerea – Albert Camus

O noapte a destinului, undeva în inima Europei. O sfâșiere dureroasă, disperată, epuizată. O noapte a uciderii viselor, a sfârșitului speranței. O noapte a așteptării, a celei din urmă așteptări.

Stranie și ambiguă, lumea lui Camus se extinde în magia tăcerii. Realitatea nu mai e de mult reală. Ea erupe coșmaruri.

Sculptând în timp pentru a elibera reacțiile și tensiunile înăuntrului, încarnându-le în reflexii tulburătoare, ființa camusiană biciuită de furia vremurilor, fără a avea șansa viitorului, poartă povara iadului cu sine, revoltându-se împotriva neantului și a tăcerii Cerului.

Aici și acum, iadul e rece.

Abandonat în răspântia înțelegerii, tânjind după mineralizarea stâncii, eroii Neînțelegerii se lasă devorați de arbitrar.

Blestemul predestinării perpetue invadează viața, uzurpându-i sensul.

În patos și umor, explozie și liniște, chin și patimă, luciditate și sarcasm, accidentalul și eternul s-au împerecheat născocind o existență absurdă, născare platnică durerii și solitudinii.

Viața trăiește din echivocul ei sau, mai bine zis, ne trăiește într-o plenitudine ambiguă.

„Dincolo de bine și rău”, spectacolul nostru caută o altă dimensiune, cealaltă, imprevizibilă, ascunsă, stranie, adevărată a trecerii. Alienarea nu este decât o formulă a rezistenței, al cărei sfârșit e continuu amânat.

Țesem, din termeni obscuri, resturi de înțelegere... Comedia camusiană erupe în tragedie, tragedia sa e erodată de comic.

Într-un spațiu profetic, visul, așteptarea și crima s-au îngemănat.

Camera de tortură o purtăm în noi. Paznicul ei e gândul.

În această noapte a „neînțelegerii”, umanul se dilată sub opresiunea înțelesului.

Omul trebuie să sufere. Trebuie – cuvânt de osândă, așa cum nota Büchner, cu care am fost botezați.

Spectacolul de veghe a unui teatru ce nu a apărut încă, ritual tragic al disperării asumate sub privirea Celui ce tace. Pustiul și furtuna revoltei mistuie abisurile umane.

Singurătatea e peste tot!

Înăuntrul și în afara noastră, dimensiunea tulburătoare a vidului saturat de trăire stăpânește sufocata zădărnici activă.

Activăm, potențăm, mistificăm... Existăm întru noblețea nimicniciei.

Numai Sergiu Celibidache ar putea defini muzical „Vocile” acestei voluptăți a durerii.

Purtători de nefericire și vise în perimetrul înstrăinării. Atât. Numai atât suntem.

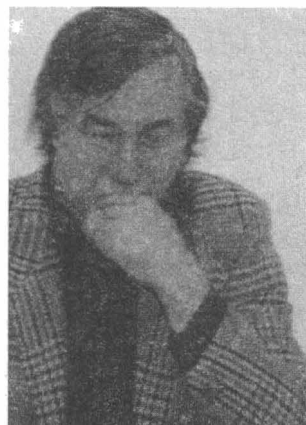
Exilul lui Camus ne apropie de cărările miturilor elene, iar pașii fiecărui „exilat” străbat calea Golgotei fără contur. Mici într-o lume mică. E puțin, e mult...??? Nu putem încă ști... Ispășim continuu...

Rostuim cu îndărătnicie și trudă un NU final, spus mistuitor de simplu.

Vinovați sunt oamenii, judecători tot ei.

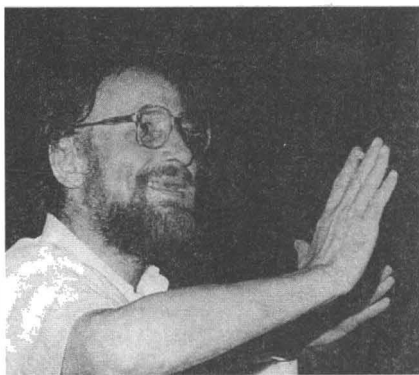
ALEXA VISARION
Freiburg '94

N.R. Notățiile de mai sus i-au fost prilejuate autorului de spectacolul său cu **Neînțelegerea**, montat la Teatrul „KIEW” din Freiburg și care a avut premiera în decembrie 1994.

DE CE AȚI ACCEPTAT SĂ FIȚI DIRECTOR DE TEATRU?

TUDOR MĂRĂSCU, directorul Teatrului Odeon:

În primul rând, nu am acceptat. Asta, în 1990.

În al doilea rând, iar nu am acceptat. Asta în 1994, când colectivul unui teatru bucureștean, altul decât cel al Teatrului Odeon, a rămas pentru câteva zile fără director.

În cele din urmă, în vara anului trecut, am acceptat direcția Teatrului Odeon. Doar pentru șase luni, din rațiuni de ordin sentimental, legitime de cei 17 ani petrecuți în acest teatru, dar și în urma unei discuții telefonice între domnul Mircea Micu și Alexandru Dabija, la care am fost martor împreună cu încă două persoane, discuție în care Alexandru Dabija a anunțat că, în schimbul deciziei prin care Inspectoratul pentru cultură al

municipiului București refuză demiterea lui Florin Zamfirescu, a doua zi își va înainta el demisia.

În fața mea, decizia inspectoratului a fost trimisă la Teatrul Odeon.

În aceste condiții, considerând că teatrul meu trece printr-un impas, într-o zi de miercuri pe care o voi ține minte, am acceptat direcția, pentru șase luni.

Când am spus da, nu aveam de unde să știu că a doua zi Dabija se va răzgândi și că, în ultimă instanță, va fi demis pe baza unor motive pentru care, un an mai târziu, va fi premiat de Fundația Tofan și de UNITER.

Fiind plecat de un an și mai bine din teatru, nu mai eram la curent cu situația existentă la Odeon și, în treacăt fie spus, îl admiram pe Dabija pentru lobby-ul pe care îl făcuse instituției în mișcarea teatrală românească și de aiurea.

Dacă, atunci când am spus da, aș fi știut ceea ce am aflat puțin mai târziu, aș fi spus nu, pentru a treia oară.

Nu vreau să intru în detalii, de altfel am refuzat permanent să mă constituiesc în „parte” la adresa fostei conduceri, considerând că și așa declarațiile lor au făcut destul rău teatrului românesc.

De-abia acum încep să răspund la întrebarea dumneavoastră. Acum o lună am acceptat să fiu numit director al Teatrului Odeon pe o perioadă de trei ani.

Am acceptat pentru că, între timp, punându-mă la curent cu problemele instituției, consider că pot rezolva o serie întreagă de

neglijențe ale fostei conduceri, în beneficiul teatrului și al excelentei trupe de actori existente aici.

Concret, consider că trei premiere într-o stagiune - mă refer la stagiunea 93-94 la Sala Mare - sunt nereprezentative ca număr pentru un teatru ca Odeonul. În consecință, am dublat numărul premierelor.

Consider că piesa românească, atunci când există și este importantă, trebuie să constituie o preocupare a teatrului. În consecință, primele două piese care au intrat în repetiții la Odeon sunt **Carlo contra Carlo** de Paul Ioachim și **A treia caravelă** de Iosif Naghiu.

În ceea ce privește regizorii cu care voi colabora, îi păstrez pe unii dintre cei care au lucrat și înainte la Odeon, în speță Dragoș Galgoțiu, care va monta **Lulu** de Wedekind, Alexander Hausvater, care va monta **Pericle** de Shakespeare, și Petre Bokor, care va monta o monodramă cu Florin Zamfirescu.

De asemenea, fiind profesor la catedra de regie de la ATF, voi favoriza debutul unor studenți regizori din ultimii doi ani de studii. Beatrice Bleonț va monta **Opera de trei parale** a lui Brecht, Diana Manole - cunoscută ca poetă - va monta **Cymbeline** de Shakespeare (în această stagiune).

Sala Pod, înființată de Al. Dabija, va fi un laborator de experimente și cercetări teatrale, pus la dispoziția tinerilor studenți regizori și actori. Proiecte: **Leonce și Lena** de Büchner și o dramatizare după „Crimă și pedeapsă” de Dostoievski.

Sala de la Podul Grand - una dintre cele mai bune săli de teatru din București, pe nedrept nefolosită în ultimii patru ani - va fi repusă în circulație; sigur, nu cu rezultate spectaculoase de la început, dar sper ca la sfârșitul mandatului meu să funcționeze ca oricare sală de teatru din București.

Atât pentru acest început. Vă dau întâlnire la sfârșitul acestei stagiuni și vom vedea împreună cât din ceea ce mi-am propus am izbutit să realizez.

MIHAI ISPIRESCU, director artistic al TNB:

Sunt onorat să mă înscriu și eu în cartea mare a Teatrului Național, cu o răspundere copleșitoare față de gloria instituției și de valorile artistice care au slujit-o și o servesc și azi.

Vreau ca, într-un timp cât mai scurt, să cunosc

toți componenții acestei extraordinare trupe, spre a învăța cum să-i servesc cât mai bine, fiindcă datoria mea, ca director artistic, aceasta va fi: să ajut toți artiștii primei scene a țării să lucreze și să izbândească după aspirațiile lor, pentru ca Teatrul Național al României să ocupe, pe drept, cel mai înalt loc în ierarhia teatrală națională.

Sunt, de altfel, aspirații pe care Generalul, marele nostru scriitor, Fănuș Neagu, și le-a propus în programul la a cărui

împlinire, începând din acest an, am să-i fiu alături. Cu toate forțele. Pentru faptul că m-a ales în, încă o dată, să-i mulțumesc.

Declarații de proiecte n-am să fac. Din două motive. Întâi pentru că pe noi, românii, vorbele ne omoară: ele ne-o iau, mereu mai sprintare, înaintea faptelor. Vreau **să fac**, apoi să vorbesc. Al doilea motiv ar fi că acum, la începutul campaniei electorale, când fiecare partid se bate să iasă mai în față, tot prin vorbe, o frumoasă declarație de intenții ar suna ca una de veritabilă propagandă electorală sau, mă rog, s-ar confunda cu așa ceva. Întrucât nu doresc să iau locul nici unui președinte, parlamentar, senator, deputat, singura mea politică fiind **TEATRUL** (cu majuscule!), am să vă propun altceva: să-mi adresați aceeași întrebare, exact de-acum într-un an. Să vedem atunci dac-am făcut ceva din ceea ce ar fi trebuit să fac.

Și-aici intervin alte două condiții: dumneavoastră să mai fiți unde sunteți, eu să mai fiu aici. Fiindcă încă unul dintre mai vechile și nefericite obiceiuri ale pământului este acela de a da omul afară exact atunci când începe să se potrivească mai bine locului, exact când a-nvățat despre ce-i vorba și-ar putea fi cu adevărat eficient.

Ne rămâne, deci, să trăim și să vedem. Și, bineînțeles, să sperăm!

EUGEN HARIZOMENOV, directorul Teatrului de Stat din Oradea:

De ce am acceptat postul de director?!...

Dacă aș răspunde că din inconstiență, m-ați crede?

Dacă aș spune că am acceptat în încercarea de a mă „reabilita” în ochii urbei, ai colegilor, în propriii mei ochi (se știe de ce, nu?)?

La om nou, funcție nouă...

Dacă aș spune că m-a determinat dorința de a schimba ceva, ceva esențial, în teatrul în care exist și trăiesc de 25 de ani?

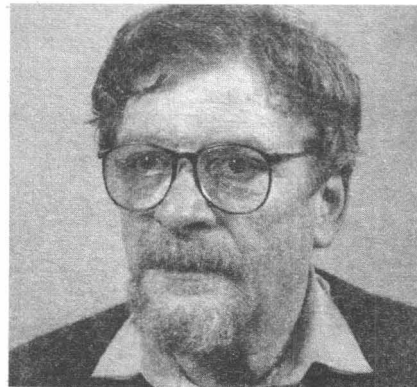
Dacă aș spune că - fără glumă - am un program pe care vreau să-l pun în practică, în aplicare?

Dacă aș spune că nici într-un caz n-am acceptat din spirit polemic și că atunci când este cazul iau ce a fost bun și în trecut, ba chiar programul meu se referă și la (măi ales) ce-a fost bun în urmă cu... ani?

Dacă aș spune că am acceptat ca să am unele avantaje materiale (37.000 de lei indemnizația), m-ați crede?

Dacă aș recunoaște că am vrut să „mă stric” cu toți colegii mei? Prea erăm în relații bune cu mulți...

Și dacă aș spune că am vrut să-mi încerc puterile? Ce, n-ați mai văzut bătrâni care-și dau doctoratul?

Grupaj realizat de **VICTOR PARHON**

